

Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»

Навчально-науковий інститут гуманітарних і соціальних наук
Кафедра цивільного, господарського та екологічного права

Вибіркова навчальна дисципліна:
Інвестиційне право

Тема 2.

Види суб'єктів інвестиційного права

професор кафедри ЦГЕП

Лектор:

доктор юридичних наук, професор Чабаненко М.М.

Розробники: Чабаненко М.М.

Для студентів напрямів підготовки:
Доступне для завантаження на сайті кафедри:

для магістрів спеціальності 081 «Право»
<https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=6875>

ПЛАН

1. Концептуальні засади інвестиційної діяльності
2. Поняття, види та форми інвестиційної діяльності
3. Суб'єкти та об'єкти інвестиційної діяльності
4. Особливості інвестиційної діяльності індивідуальних інвесторів

Література:

1. Мілаш В. С. Господарське право : навч. посіб. для підгот. до іспитів / В. С. Мілаш. 7-ме вид., змін. – Харків : Право, 2021. 402 с.
2. Господарське право : навчально-методичний посібник (для студентів денної та заочної форми навчання) / Подцерковний О. П., Добровольська В. В., Зятіна Д. В., Будурова Г. М. Одеса, 2021. 166 с. URL: Господарське право (Загальна частина) : підручник / за ред. В.С. Щербини, В. В. Резнікової. Київ : Видавництво Ліра-К, 2023. 588 с.
3. Інвестиційне право : навч. посіб. у схемах і табл. / Л. В. Крупа. – Харків : Право, 2021. – 58 с.
4. Конспект лекцій «інвестиційне право» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ОПП «Менеджмент» спеціальності 073 «Менеджмент» денної форми здобуття вищої освіти. Миколаїв. 2022. 83 с.
5. Лактіонова О. А. Навчальний посібник з дисципліни «Інвестування» / О. А. Лактіонова. Донецький національний університет імені Василя Стуса – Вінниця: «» 2019. 256 с.
6. Конституція України від 28 червня 1996 р. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
7. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. Відомості Верховної Ради України. 2003. № 18, № 19-20, № 21-22. Ст. 144. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>
8. Про інвестиційну діяльність. Закон України від 18 вересня 1991 року № 1560-ХІІ. Відомості Верховної Ради. 1991. № 47. ст.646. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12#Text>
9. Про режим іноземного інвестування. Закон України від 19 березня 1996 року № 93/96-ВР. Відомості Верховної Ради. 1996. № 19. ст.80. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/93/96-%D0%B2%D1%80#Text>

ВСТУП

Інвестиційна діяльність завжди перебувала в центрі уваги економічної думки, так як оскільки спричиняє відчутний вплив на макроекономічний розвиток країни. Інвестування – визначальний чинник економічного зростання в цілому. У сучасних умовах інвестиції виступають найважливішим засобом забезпечення умов стабілізації економіки, структурних зрушень у національній економіці, активізації технічного прогресу, підвищення якісних показників господарської діяльності на мікро- та макрорівнях.

В сучасних умовах існує багато наукових праць і законодавчих актів, що визначають сутність інвестиційної діяльності як на мікро-, так і на макрорівні, проте, універсального визначення, яке б характеризувало інвестиційну діяльність до цих пір не існує.

Закон України «Про інвестиційну діяльність» визначає інвестиційну діяльність у найзагальнішому вигляді як сукупність практичних дій громадян, юридичних осіб і держави щодо реалізації інвестицій.

1. Концептуальні засади інвестиційної діяльності

Поняття інвестиції тісно пов'язане з поняттям власності, оскільки включає також право володіння, користування та розпорядження рухомим і нерухомим майном, що вкладається в об'єкт інвестування і є результатом інвестиційної діяльності.

Інвестиції неоднорідні, а тому постає проблема їх класифікації.

Інвестиції можна **класифікувати** за різними ознаками.

1. Залежно від видів матеріальних та інтелектуальних цінностей, що вкладаються в об'єкти інвестиційної діяльності, розрізняють такі види інвестицій:

- інвестиції у вигляді грошових коштів у національній або іноземній валюті, що визнається конвертованою Національним банком України;
- інвестиції у вигляді цільових банківських вкладів;
- інвестиції у вигляді корпоративних прав (прав власності на частку (пай) у статутному фонді господарських товариств та інших господарських організацій корпоративного типу);
- інвестиції у вигляді акцій, облігацій та інших цінних паперів;
- інвестиції у вигляді рухомого та нерухомого майна (будинків, споруд, устаткування та інших матеріальних цінностей) та пов'язаних з ним (цим майном) майнових прав;
- інвестиції у вигляді майнових прав, що випливають з авторського права, досвід та інші інтелектуальні цінності;
- інвестиції у вигляді сукупності технічних, технологічних та інших знань, оформлених у вигляді технічної документації, навиків і виробничого досвіду, необхідних для організації того чи іншого виду виробництва, але не запатентованих («ноу-хау»);
- інвестиції у вигляді грошових вимог та права на вимоги виконання договірних зобов'язань, в т. ч. гарантовані першокласними банками та такі, що мають вартість у конвертованій валюті;
- інвестиції у вигляді прав на здійснення господарської діяльності, включаючи права на користування надрами та використання природних ресурсів, наданих відповідно до законодавства або договорів;
- інвестиції у вигляді інших цінностей відповідно до законодавства України.

2. Залежно від джерел інвестування (вітчизняні чи іноземні) розрізняють внутрішні (участь у яких беруть лише вітчизняні інвестори), зовнішні (іноземні) інвестиції (здійснюються виключно іноземними інвесторами), спільні інвестиції (за участі вітчизняних та іноземних інвесторів).

3. За методами господарювання розрізняють:

реальні інвестиції, тобто спрямовані на збільшення реального капіталу та розширення матеріального виробництва; фінансові інвестиції — вкладення у фіктивний капітал, тобто витрати на купівлю цінних паперів.

Закон України «Про оподаткування прибутку підприємств» (п. 1.28 ст. 1) дає дещо інший поділ інвестицій на види в залежності від методів господарювання: на капітальні, фінансові та реінвестиції.

Капітальна інвестиція — це господарська операція, яка передбачає придбання будинків, споруд, інших об'єктів нерухомої власності, інших основних фондів і нематеріальних активів, які підлягають амортизації згідно з названим Законом.

Фінансова інвестиція — це господарська операція, яка передбачає придбання корпоративних прав, цінних паперів, деривативів та інших фінансових інструментів. Фінансові інвестиції в свою чергу поділяються на прямі та портфельні.

Пряма інвестиція — господарська операція, яка передбачає внесення коштів або майна до статут-ного фонду юридичної особи в обмін на корпоративні права, емітовані такою юридичною особою.

Портфельна інвестиція — господарська операція, яка передбачає придбання цінних паперів, деривативів та інших фінансових активів за кошти на біржовому ринку (за винятком операцій із скупівлі акцій як безпосередньо платником податку, так і пов'язаними з ним особами, в обсягах, що перевищують 50 відсотків загальної суми акцій, емітованих іншою юридичною особою, які належать до прямих інвестицій).

Під реінвестицією слід розуміти господарську операцію, яка передбачає здійснення капітальних або фінансових інвестицій за рахунок доходу (прибутку), отриманого від інвестиційних операцій.

4. Залежно від характеру участі інвестора в інвестуванні розрізняють:

прямі інвестиції (здійснюються безпосередньо інвестором, що вимагає від нього відповідної підготовки та професійних навичок);

непрямі інвестиції (здійснюється за посередництвом інших осіб — інвестиційних або фінансових посередників).

5. Залежно від періоду інвестування виділяють:

короткострокові інвестиції (строк вкладення яких не перевищує одного року);

довгострокові інвестиції (здійснення яких перевищує один рік).

6. Залежно від форм власності, на базі якої функціонує інвестор, та джерел інвестиційних коштів розрізняють:

приватні інвестиції (здійснюються фізичними особами та юридичними особами, які не належать до державної та комунальної власності, за рахунок власних або позичкових коштів);

державні інвестиції (здійснюються державними суб'єктами господарювання за рахунок державних або позичкових коштів);

комунальні інвестиції (здійснюються органами місцевого самоврядування та створеними ними організаціями за рахунок коштів місцевих бюджетів та позичкових коштів);

змішані інвестиції (здійснюються інвесторами, що функціонують на різних формах власності).

Здійснення інвестицій може відбуватися у різних **формах**, а саме у формі:

- часткової участі у підприємствах корпоративного типу, що створюються двома і більше фізичними та/або юридичними особами;
- створення підприємств, що повністю належать інвестору чи придбання останнім у власність діючих підприємств повністю;
- не забороненого законодавством України придбання рухомого та нерухомого майна шляхом прямого його одержання або у вигляді акцій, облігацій та інших цінних паперів;
- у формі капітальних вкладень, тобто вкладення коштів у відтворення основних фондів і на приріст матеріально-виробничих запасів;
- придбання самостійно інвестором (суб'єктом інвестиційної діяльності) чи за участю інших фізичних та/або юридичних осіб прав на користування землею та використання природних ресурсів;
- придбання інших майнових прав;
- в інших формах, не заборонених законами України.

2. Поняття, види та форми інвестиційної діяльності

Інвестиційна діяльність визначається Законом України «Про інвестиційну діяльність» (ст. 2) як сукупність практичних дій громадян, юридичних осіб і держави щодо реалізації інвестицій.

Залежно від суб'єктів інвестиційної діяльності, джерел інвестування та форм власності розрізняють такі її (цієї діяльності) види:

- інвестиційна діяльність, що здійснюється громадянами, підприємствами, господарськими об'єднаннями, спілками та товариствами, іншими юридичними особами, заснованими на приватній або колективній формі власності;
- інвестиційна діяльність, що здійснюється органами влади та управління України, Автономної Республіки Крим за рахунок коштів бюджетів, позабюджетних фондів і позичкових коштів, а також державними підприємствами, об'єднаннями і установами за рахунок власних і позичкових коштів;
- інвестиційна діяльність, що здійснюється органами місцевого самоврядування та їх виконкомом за рахунок бюджетних і позабюджетних коштів, а також комунальними підприємствами, об'єднаннями та установами за рахунок власних і позичкових коштів;
- іноземне інвестування, що здійснюється іноземними громадянами, юридичними особами та Державами;
- спільне інвестування, що здійснюється громадянами та юридичними особами України, іноземних держав.

Поділ інвестиційної діяльності на види має практичне значення: залежно від суб'єктів, форм власності та джерел інвестування може розрізнятися Правове регулювання інвестиційної діяльності. Зокрема, регулюється спеціальним законодавством інвестиційна діяльність, що здійснюється державними суб'єктами господарювання за рахунок бюджетних, позабюджетних і позичкових коштів; має спеціальний режим іноземне інвестування, в т. ч. спільне інвестування; спеціальний порядок встановлено для прийняття в експлуатацію закінчених будівництвом об'єктів державного замовлення.

Залежно від об'єктів інвестування розрізняють такі форми інвестиційної діяльності:

а) інноваційна діяльність — така форма інвестиційної діяльності, що здійснюється з метою впровадження досягнень науково-технічного прогресу у виробництво та соціальну сферу, включаючи:

- випуск і розповсюдження принципово нових видів техніки та технологій;
- прогресивні міжгалузеві структурні зрушення;
- реалізацію довгострокових науково-технічних програм з великими строками окупності витрат;
- фінансування фундаментальних досліджень для здійснення якісних змін у стані продуктивних сил;
- розробку та впровадження нової, ресурсозберігаючої технології, призначеної для поліпшення соціального й екологічного становища;

б) капітальне будівництво — інвестиційна діяльність, що здійснюється з метою створення нових і відтворення діючих основних фондів, в які вкладаються кошти;

в) лізинг — довгострокова оренда устаткування, машин, споруд виробничого призначення (з поєднанням елементів відносин купівлі-продажу, доручення, кредиту) як особлива форма інвестування в основні фонди, що дозволяє підприємцям-лізингоодержувачам використовувати необхідне устаткування, машини, споруди без капітальних витрат на їхнє придбання;

г) корпоративна (в т. ч. акціонерна) форма інвестування — вкладення коштів в акції підприємств, що мають форму акціонерних товариств, і в статутні фонди (майно) інших підприємницьких організацій корпоративного типу; залежно від господарського результату корпоративної форми інвестування розрізняють такі її види:

портфельне інвестування — вкладення коштів у незначні за обсягом (від 1—5 до 10% статутного фонду) пакети акцій з метою отримання дивідендів; як правило, так званий портфельний інвестор, вкладає інвестиції в кілька, чи значну кількість підприємств, страхуючи себе від великих збитків, які можуть бути спричинені негараздами в роботі котрогось з таких підприємств;

фінансове інвестування — придбання значних за розміром (від 10 до 40% статутного фонду) підприємств з метою перепродажу їх стратегічним інвесторам, якщо вартість акцій досягне максимальної межі;

стратегічне інвестування — вкладення коштів у придбання контрольного пакету акцій чи цілісного майнового комплексу підприємства з метою здійснення над ним контролю і отримання максимального прибутку від діяльності такого підприємства.

Також розрізняють:

позичкове інвестування — здійснюється у формі позик і кредитів;

підприємницьке — здійснюється у вигляді прямих і портфельних інвестицій (при цьому він розглядає прямі інвестиції як інвестування безпосередньо у виробництво/підприємства різних форм власності та різних організаційно-правових форм, а портфельні інвестиції — як купівлю акцій, облігацій, інших цінних паперів підприємств, банків, інших учасників інвестиційного процесу).

Інвестиційна діяльність є складною за своїм змістом і включає комплекс різноманітних дій, що іменуються інвестиційним циклом. Під цим терміном слід розуміти комплекс заходів від моменту прийняття рішення про інвестування до завершальної стадії — досягнення окупності вкладень і отримання запланованого результату — прибутку або соціального ефекту. Інвестиційний цикл складається з таких основних етапів:

передінвестиційна фаза, що включає прийняття рішення про інвестування, визначення джерел інвестування та затвердження й експертизу інвестиційного проекту;

фаза інвестицій, що включає вкладення коштів в об'єкт інвестування та здійснення необхідних для цього практичних дій (наприклад, будівництво об'єкта);

експлуатаційна фаза — відшкодування інвестором витрачених коштів, отримання прибутку чи досягнення певного соціального ефекту (відбувається в результаті експлуатації об'єкта інвестування).

3. Суб'єкти та об'єкти інвестиційної діяльності

Інвестиційна діяльність у ринковій економіці є об'єктом впливу різних суб'єктів: приватних осіб (юридичних, фізичних), державних і місцевих органів влади і самоврядування, громадських об'єднань і організацій (профспілок, торгово-промислових палат, саморегульованих організацій тощо).

Відповідно до Закону України «Про інвестиційну діяльність» *об'єктами інвестиційної діяльності* можуть бути будь-яке майно, в тому числі основні фонди і оборотні кошти в усіх галузях економіки, цінні папери (крім векселів), цільові грошові вклади, науково-технічна продукція, інтелектуальні цінності, інші об'єкти власності, а також майнові права.

Забороняється інвестування в об'єкти, створення і використання яких не відповідає вимогам санітарно-гігієнічних, радіаційних, екологічних, архітектурних та інших норм, встановлених законодавством України, а також порушує права та інтереси громадян, юридичних осіб і держави, що охороняються законом.

Інвестування та фінансування будівництва об'єктів житлового будівництва з використанням недержавних коштів, залучених від фізичних та юридичних осіб, у тому числі в управління, може здійснюватися виключно через фонди фінансування будівництва, фонди операцій з нерухомістю, інститути спільного інвестування, а також шляхом емісії цільових облігацій підприємств, виконання зобов'язань за якими здійснюється шляхом передачі об'єкта (частини об'єкта) житлового будівництва. Інші способи фінансування будівництва таких об'єктів визначаються винятково законами.

Згідно із Законом України «Про інвестиційну діяльність» *суб'єктами (інвесторами і учасниками) інвестиційної діяльності* можуть бути громадяни і юридичні особи України та іноземних держав, а також держави.

Інвестори – суб'єкти інвестиційної діяльності, які приймають рішення про вкладення власних, позикових і залучених майнових та інтелектуальних цінностей в об'єкти інвестування. Інвестори можуть виступати в ролі вкладників, кредиторів, покупців, а також виконувати функції будь-якого учасника інвестиційної діяльності.

Учасниками інвестиційної діяльності можуть бути громадяни та юридичні особи України, інших держав, які забезпечують реалізацію інвестицій як виконавці замовлень або на підставі доручення інвестора.

Головним суб'єктом інвестиційної діяльності є інвестор.

Класифікація інвесторів

За належністю до резидентства виокремлюють вітчизняних та іноземних інвесторів. Вітчизняними інвесторами являються всі особи – резиденти. Іноземними інвесторами виступають іноземні держави, міжнародні фінансові організації та іноземні фізичні та юридичні особи.

За спрямуванням основної діяльності виділяють індивідуальних, корпоративних та інституційних інвесторів. Індивідуальний інвестор – це фізична особа, що приймає рішення про вкладання власного чи запозиченого капіталу в різноманітні об'єкти інвестування з метою досягнення певних цілей. Корпоративний інвестор – це юридична особа, що з одного боку емітує цінні папери з метою залучення інвестиційних ресурсів, а з іншого – шукає шляхи доходного розміщення своїх тимчасово вільних коштів. Інституційний інвестор – це фінансовий посередник, що акумулює капітал індивідуальних інвесторів, здійснює інвестування від свого імені та розподіляє результати інвестиційної діяльності між власниками капіталу.

За метою інвестування інвесторів поділяють на стратегічних, портфельних, фінансових і спекулятивних. Стратегічний інвестор має на меті збільшення власного капіталу та досягнення реальної участі в стратегічному управлінні діяльністю об'єкта, в який вкладаються кошти. Фінансовий інвестор – це фінансово-кредитна установа, що вкладає свої кошти з метою отримання доходу за використання кредиту. Портфельний інвестор, зазвичай, вкладає капітал в інструменти з різним ступенем ризику і доходності з метою збільшення поточних прибутку (доходів). Спекулятивний інвестор зосереджений на отриманні доходу від продажу корпоративних цінних паперів за вищою ціною.

За менталітетом інвестиційної поведінки виділяють консервативних, помірно-агресивних, агресивних, досвідчених інвесторів і витончених гравців. Консервативні інвестори мають на меті забезпечення безпеки інвестицій, тому уникають реалізацію середньо- та високоризикового інвестування. Помірно-агресивні інвестори обирають такі інструменти інвестування та об'єкти вкладень, які в сукупності забезпечують приріст його капіталу (високоризикові вкладення підстраховуються слабодохідними і малоризиковими інвестиціями). Агресивний інвестор прагне швидкого приросту вкладеного капіталу, тому орієнтується на інвестування за критерієм максимізації прибутку (доходу), що супроводжується високим ризиком. Досвідчений інвестор володіє професійними знаннями, достатнім досвідом, тому здійснює інвестиції у проекти, які забезпечують стабільний приріст капіталу, його високу ліквідність та низький ризик втрати. Витончений гравець прагне до максимального доходу під загрозою втрати інвестованого капіталу.

За організаційно-правовою формою розрізняють таких інвесторів :

- фізичні особи незалежно від резидентства;
- юридичні особи, включаючи комерційні і некомерційні організації будь-якої організаційно-правової форми;
- об'єднання юридичних осіб, включаючи різного роду холдинги, концерни, промислово-фінансові групи тощо;
- об'єднання юридичних та / або фізичних осіб на основі договору про спільну діяльність;
- органи державної влади та органи місцевого самоврядування.

За формою власності інвестованого капіталу всіх інвесторів поділяють на приватних, державних і муніципальних. Приватні інвестори – це юридичні особи, засновані на недержавній формі власності, а також фізичні особи. Державними інвесторами виступають органи державної влади та державні підприємства. Муніципальні інвестори представлені органами місцевого самоврядування та комунальними підприємствами.

Всі суб'єкти інвестиційної діяльності незалежно від форм власності та господарювання мають рівні права щодо здійснення інвестиційної діяльності, якщо інше не передбачено законодавчими актами України.

Розміщення інвестицій у будь-яких об'єктах, крім тих, інвестування в які заборонено або обмежено Законом України «Про інвестиційну діяльність», іншими актами законодавства України, визнається невід'ємним правом інвестора і охороняється законом.

4. Особливості інвестиційної діяльності індивідуальних інвесторів

Діяльність індивідуальних інвесторів є багатостороннім явищем, до якого входять як безпосередньо процес утворення заощаджень, так і сам процес інвестування в інструменти фінансового ринку.

Індивідуальні інвестори – це фізичні особи, які здійснюють інвестиції самостійно (прямим способом) та / або непрямим способом (за участю посередників) з використанням власних та / або позикових коштів з метою отримання доходу та / або досягнення іншого позитивного соціального ефекту.

Індивідуальне інвестування – це економічна діяльність індивідуальних інвесторів, яка, по-перше, спрямована на задоволення їхніх власних потреб і інтересів, а по-друге, на забезпечення економічного зростання (ВВП в державі або ВРП на рівні регіону).

Детермінація цілей діяльності індивідуальних інвесторів повинна відбуватися з урахуванням таких моментів :

- загальний принцип здійснення інвестиційної діяльності – зростання добробуту фізичних осіб;
- у зростання добробуту входить і суто грошовий аспект – перевищення доходів над витратами інвесторів, і нематеріальний – який включає інші форми зростання добробуту;
- цілі враховують специфіку фінансових інструментів, їх правову та економічну природу та характеристики, а також особливості сформованих на рівні фізичних осіб заощаджень.

Тому, основну мету діяльності індивідуальних інвесторів можна сформулювати наступним чином – спрямування сформованих заощаджень на купівлю фінансових інструментів для реалізації різноманітних майнових та немайнових прав, передбачених умовами випуску, внаслідок чого збільшиться добробут індивідуального інвестора, а також досягнуті певні соціальні цілі.

У країнах з розвинутою ринковою економікою індивідуальні інвестори є основними учасниками ринку інвестиційних ресурсів. Займаючи певну частину інвестиційного ринку, індивідуальні інвестори виступають важливою стабілізуючою силою в кризові часи.

Реальне зростання вартості інвестиційних активів індивідів внаслідок вибору ними різних моделей інвестиційної поведінки неможливе без сфери виробництва товарів і послуг (бізнесу), оскільки саме там створюється нова (додана) вартість. Для економічного зростання потрібне як мінімум постійне оновлення виробництва, а як максимум – його якісний розвиток. Існує постійна потреба в додаткових ресурсах, що забезпечують цей розвиток. Частина ресурсів формується за рахунок власних коштів підприємств, частина – за рахунок інших джерел, у тому числі із заощаджень населення.

Заощадження – частина доходу, що формується індивідумом з метою майбутнього споживання як альтернатива споживанню сьогодні. Людина здійснює заощадження тоді, коли очікувана корисність споживання коштів, що зберігаються, в майбутньому вища, ніж корисність їх споживання тепер. Це характерно в умовах відсутності диспропорцій попиту та пропозиції на ринку товарів і послуг, коли заощадження мають вимушений характер.

Пряме інвестування коштів індивідуальних інвесторів у виробничий сектор економіки здійснюється за допомогою вкладень в малий бізнес, будівництво і купівлю житла, цінні папери, інтелектуальний капітал. На фондовому ринку, тільки фізична особа має можливість здійснювати операції за допомогою передачі розпоряджень брокерові, який здійснюватиме угоди купівлі-продажу за рахунок і за дорученням клієнта на підставі договорів доручення або комісії. Оскільки інвестиції в цінні папери за допомогою брокера здійснюються від імені фізичної особи, то така форма індивідуального інвестування розглядається як здійснювана прямим способом.

Висновок

Переваги індивідуального інвестування безпосередньо полягають в наступному:

- позбавляє можливості фінансово-кредитні інститути, державу і регіони використати кошти, що залучаються у населення, непродуктивно;
- скорочує процес трансформації заощаджень населення в інвестиції;
- дає можливість громадянам самостійно вибирати сфери (галузі) та інструменти інвестування коштів;
- індивідуальний інвестор залучений в усі стадії інвестиційного процесу.

Привабливість для населення інвестицій в непрямий спосіб із участю фінансово-кредитних (колективних) інститутів полягає в тому, що фізичні особи можуть здійснювати угоди на фінансовому ринку у рамках сформованого колективного портфеля інвестицій при незначних грошових коштах. Крім того, це дає можливість інвесторові навіть з невеликим рівнем обізнаності активно брати участь в процесі інвестування на фондовому ринку.

ТЕМА 2. ВИДИ СУБ'ЄКТІВ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПРАВА.

План

1. Суб'єкти інвестиційної діяльності. Їх права та обов'язки.
2. Об'єкти інвестиційної діяльності
3. Загальні положення стосовно гарантій прав суб'єктів інвестиційної діяльності та захисту інвестицій
4. Обмеження для державних органів та їх посадових осіб щодо втручання в діяльність суб'єктів інвестиційної діяльності
5. Державні гарантії захисту державних інвестицій.
6. Порядок створення і реєстрації підприємств з іноземними інвестиціями.
7. Характеристика інвестиційної діяльності корпоративних інвесторів.
8. Місце та роль інституційних інвесторів
9. Специфіка інвестиційної діяльності держави

Ключові слова та поняття: суб'єкти інвестиційної діяльності, інвестори, учасники інвестиційної діяльності, іноземні інвестори, іноземні інвестиції, інвестиційний процес, інвестиційний ринок, суб'єкти інвестиційної діяльності, інвестиційний проект, інвестиційний комплекс, макроекономічні чинники інвестиційної діяльності, підрядний спосіб, бригадний підряд, дільничний підряд, поточний підряд, скрізний підряд, колективний підряд, генеральний договір, прямий договір, господарський спосіб, страхування інвестиційних проектів, франшиза, фінансування, кредитування, лізинг фінансовий, лізинг оперативний.